

1. El Taller d'història. Què és?

1.1 Els Tallers d'història, un projecte inter-generacional

El Taller d'història és l'activitat específica destinada a entitats de gent gran, gestionada per monitors especialitzats que col·laboren estretament amb el professorat d'un centre de secundària o batxillerat que emprèn el projecte inter-generacional.

El model de projecte inter-generacional que es proposa té com a protagonistes gent gran i gent jove i pretén recuperar la memòria històrica d'una comunitat determinada, desenvolupant unes activitats que involucren als dos col·lectius per separat i de manera conjunta.¹

L'objectiu global del projecte és crear un espai de relació entre uns i altres a la vegada que l'alumnat aprèn història i s'engresca fent una tasca escolar.² Per la seva banda, la gent gran aprèn a veure als joves amb una altra mirada i alhora se li proporciona una ocasió per a fer un servei a la comunitat, aportant el testimoni de les seves vivències del passat. Al seu torn, els joves tenen la possibilitat de servir de vehicles de transmissió del testimoni que quedarà per les generacions futures.

L'espai comú de relació es va construint a mesura que cada col·lectiu va fent les activitats proposades.³

En el cas que ens ocupa, qui impulsa i condueix els Tallers d'Història és el professorat d'un centre escolar. Aquest professorat és qui dirigeix a l'entitat de gent gran, demanant la seva col·laboració i involucrant-los en un projecte escolar que relaciona escola i entorn.

El professorat suggereix la gent gran dels casals o residències l'oportunitat de "preparar-se" per treure el màxim profit a una futura entrevista que mantindran

amb els joves. Mentre que aquests preparen una entrevista a les seves classes de ciències socials.⁴

1.2. Objectius

Els objectius dels Tallers d'història són d'interès cívic, didàctic i pedagògic. Uns concerneixen a grans, altres a joves i d'altres a tots dos grups.

1. Afavorir la comprensió i relació joves / persones grans.
2. Impulsar a grans i joves a fer un servei a la comunitat.
3. Desvetllar l'interès dels grans per compartir la història viscuda als joves.
4. Fer adonar els grans de l'ajut que donen a la societat amb el seu testimoni
5. Afavorir la participació de la gent gran en projectes educatius d'entorn.
6. Explorar les possibilitats de les persones grans com a testimonis, tot identificant els temes d'interès.
7. Fer aflorar records familiars que poden tenir valor històric, com per exemple documents i objectes de l'època.
8. Afavorir l'organització dels records amb organitzadors cronològics i temàtics.

1.3 Descripció del Taller d'història

Naturalesa *

Aquest taller es pot fer de manera autònoma en un centre de gent gran independentment del projecte inter-generacional, tot i que té més sentit i atractiu en el context que es proposa, perquè es fa amb una finalitat concreta. Té alguns punts en comú amb d'altres activitats destinades a treballar la

*

Naturalesa	Temes a tractar	Durada i calendari de sessions	Agents que hi participen
-------------------	-----------------	--------------------------------	--------------------------

memòria, habituals en aquest tipus de centres, com ara grups de conversa, tallers de reminiscències o tertúlies sobre vida quotidiana.⁵

Té com a finalitat ajudar als participants a “ordenar” la memòria amb organitzadors cronològics i temàtics de cara a una **entrevista en profunditat** que mantindran amb l'alumnat que està preparant-se en la metodologia de la història oral.⁶

Els Tallers es desenvolupen en forma de taula rodona o tertúlia formada per un grup de persones que evoquen els seus records sobre fets del passat. És important crear un ambient determinat i utilitzar uns materials de dinamització específics⁷. El contingut de les sessions s'enregistra en una gravadora digital⁸ que es disposa al centre de la taula.

Temes a tractar *

Els temes dels tallers els trien conjuntament l'agent dinamitzador/a i el professorat i han d'estar relacionats amb el tema general del projecte inter-generacional⁹. Eventualment el tema programat pot canviar per algun tema suggerit pels participants. En cada sessió es tracta un tema monogràfic, encara que apareixeran molts d'altres relacionats.

Durada i calendari de sessions*

*

Es convenient que les sessions no tinguin una durada superior a una hora. El nombre de sessions pot variar en funció de la programació general del projecte inter-generacional. Si es tracta d'una primera experiència en un casal, es recomana programar entre 6 i 8 sessions (una per setmana) que es faran paral·lelament al període en que l'alumnat està fent la primera part de la programació, (marc històric general i aprenentatge de la metodologia de la història oral).

Agents que hi participen *

- **Els socis del casal** que voluntàriament volen participar en l'activitat. També, **els residents d'un centre assistencial** que reuneixen les capacitats necessàries a criteri dels professionals que els atenen. El nombre de participants ideal és entre 5 i 8; aleshores es crea una situació adequada per poder intervenir amb fluïdesa i aprofundir en els relats.¹⁰
- **L'agent dinamitzador/a**¹¹ o monitor/a que es coordina estretament amb el professorat que lidera el projecte inter-generacional. La contracten els responsables del casal o residència. És la persona que gestiona les sessions segons sigui la modalitat dels Tallers¹².
- **Els responsables del casal i/o els mediadors de les administracions.** Són els que programen la logística de les sessions d'acord amb el professorat i contracten l'agent dinamitzador¹³. Els contactes monitora-professorat es tracten en el següent apartat.
- **L'alumnat** que s'està preparant per la trobada amb la gent gran.
- **El professorat que lidera** el projecte.
- **El claustre de centre** escolar que gaudeix d'una iniciativa cívica promoguda per l'escola.

*

Naturallesa	Temes a tractar	Durada i calendari de sessions	Agents que hi participen
-------------	-----------------	--------------------------------	--------------------------

Les tasques de la monitora:

- Presentar el tema del Taller .
- Presentar, si n'hi ha, els materials de dinamització (àudio, làmines, fotografies etc).
- Donar paraules, moderar la sessió i vigilar que és respectin els torns d'intervenció dels participants.
- Detectar i anotar silencis que poden resultar significatius sobre algun tema concret, i comentar-lo amb el professorat i l'alumnat-entrevistador.
- Observar si algú monopolitza la paraula i no deixa parlar els altres
- Reconduir les intervencions cap el tema central del taller. Ha de ser flexible però evitar la dispersió.
- Valorar la capacitat dels participants com a futurs testimonis, alhora que detecta possibles testimonis inconsistents.
- Controlar la gravadora que enregistra les sessions. Aquest material d'àudio, convenientment analitzat per la monitora i el professorat servirà per definir els perfils de testimoni més adients a cada alumne entrevistador/a.